

уникати надлишкових грошей, їх можна використати для короткострокових вкладень, що в подальшому призведе до отримання додаткового доходу.

Література

1. Біндасова Ю. Теоретичні аспекти формування системи управління грошовими потоками підприємства / Ю. Біндасова // Научно-технический сборник. – 2007. – № 77. – С. 388-394.

2. Губачова О.М. Деякі аспекти управління рухом грошових коштів та їх вплив на фінансовий стан підприємства / О.М. Губачова // Економіка і регіон. – 2011. – № 2 (5).

3. Ігоніна К.А. Теоретичні аспекти планування грошових потоків підприємств / К.А. Ігоніна // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 5 (35).

4. Ластовенко О.В. Вдосконалення системи управління грошовими потоками підприємства: дис. ... канд. екон. наук: 08.06.01 / Донецький держ. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Донецьк, 2005.

5. Тимош І. Оптимізація грошових потоків у системі підприємницької діяльності / І. Тимош // Економічний аналіз. – 2009. – № 3. – С. 244-246.

Паращук В. Р., ст. гр. ФСГ-31

Кулина Г. М., к.е.н.

РОЛЬ ФАКТОРИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Для поглиблення інтеграційних процесів та подальшої їх інтернаціоналізації експортери змушені створювати якомога більше можливостей для співробітництва зі своїми партнерами, які виступають потенційними клієнтами і споживачами. Однією з найбільш привабливих форм такого співробітництва є факторинг, який використовують для придбання права на стягнення боргів, перепродаж товарів і послуг з подальшим отриманням платежів за ними.

Дослідженням використання факторингових операцій у зовнішньоекономічній діяльності займалися такі вчені, як: Ю.М. Бездітко, Л.А. Віднійчук-Вірван, О.О. Мануйленко, Г.А. Стасюк, О.О. Терещенко та інші. Віддаючи належне існуючим напрацюванням та не применшуючи їх вагомості, вважаємо, що питання розвитку факторингу і посилення його ролі у зовнішньоекономічній діяльності підприємства в умовах фінансової нестабільності вимагає більш глибокого вивчення.

У факторингових операціях беруть участь три сторони: 1) факторинговий відділ, який купує рахунки-фактури своїх клієнтів; 2) клієнт (постачальник товару, кредитор), який укладає угоди з факторинговим відділом; 3) підприємство (позичальник) – покупець товару. Перший учасник проводить оцінювання фінансового стану клієнта, визначає галузь його діяльності, асортимент продукції, що реалізується, кон'юнктуру ринку тощо. Клієнт віддає

факторинговій компанії право на отримання платежу за товари або послуги. Факторингова компанія відразу виплачує клієнту від 70% до 90% необхідних йому грошових ресурсів у вигляді кредиту, а залишок (без проценту за кредит та комісію за факторингові послуги) перераховується після стягнення всього боргу. Таким чином, факторинг виступає різновидом посередницької діяльності, при якій факторингова компанія за певну плату одержує від підприємства право стягувати і зараховувати на його рахунок належні йому від покупців суми грошей [1, с. 137].

Динаміка розвитку зовнішньоекономічної діяльності вітчизняних компаній створює необхідність розширення фінансування зовнішньоекономічних операцій. Цього можна досягнути за допомогою застосування міжнародного факторингу, вагома роль при якому належить експортному факторингу. Він являє собою продаж експортером фактору короткотермінової дебіторської заборгованості по експорту. Обслуговуючи клієнтів-експортерів, факторингові компанії (експорт-фактори) діють спільно з іноземними факторинговими компаніями, які працюють в країнах імпорту (імпорт-фактори). Імпорт-фактори допомагають експорт-факторам отримувати інформацію стосовно існуючих чи потенційних дебіторів в своїй країні, забезпечувати страхування ризиків неплатежів іноземного дебітора, вирішувати питання пошуку оборотних засобів.

На загальнодержавному рівні міжнародний факторинг дозволяє збільшувати обсяги експортних операцій, врівноважуючи платіжний баланс та зменшуючи дефіцит бюджету, обумовлює прозорість діяльності суб'єктів господарювання та фінансових установ. На рівні окремого підприємства його використання значно прискорює і забезпечує перманентне зростання, зменшує різноманітні ризики, стимулює створення довготермінової програми розвитку, є гнучким інструментом фінансування оборотного капіталу на шляху до підвищення ліквідності. Найбільш ефективним факторинг є для малих і середніх підприємств, які традиційно відчувають фінансові труднощі через несвоєчасне погашення дебіторами своїх боргів та обмеженість доступних для них джерел кредитування.

Використання в Україні факторингових послуг дає можливість вітчизняним експортерам отримувати достовірну інформацію про фінансово-господарський стан закордонних партнерів перед укладанням експортних контрактів і гарантовано отримувати оплату за експорт продукції. Так, станом на 30.09.2015 р. у Державний реєстр фінансових установ внесено 378 фінансових компаній, які мають право надавати послуги факторингу. При цьому ними укладено 9544 договори на загальну суму 11561,3 млн. грн. [2].

Слід зазначити, що в іноземних країнах міжнародний факторинг успішно застосовується протягом багатьох років, тоді як в Україні він досі не набув значного поширення через економіко-політичну нестабільність, відсутність

чіткої законодавчої та інформаційної бази використання факторингових операцій і системних підходів до процесів їх регулювання.

Значення міжнародного факторингу полягає в спрощеному отриманні грошових коштів експортером під час ділових операцій для прискорення процесу обігу капіталу, захисті експортера від ризику неплатежів, зменшенні витрат по операціям управління дебіторською заборгованістю та її інкасуванню, підвищенні дисципліни погашення боргів, зниження валютних ризиків, виключення необхідності залучення позики для поповнення обігових коштів постачальника.

Задля підвищення ролі факторингових операцій у зовнішньоекономічній діяльності підприємств, варто здійснити низку заходів: необхідне прийняття законодавчих і нормативно-правових актів стосовно регламентування здійснення факторингових операцій, здійснення оцінки ризиків та діагностики ефективності факторингових операцій, вдосконалення розвитку співробітництва вітчизняних фінансових установ з міжнародними факторинговими організаціями.

Література

1. Бездітко Ю.М. Валютне регулювання: навч. посіб. / Ю.М. Бездітко, О.О. Мануйленко, Г.А. Стасюк. – Херсон: Олді-плюс, 2004. – 272 с.
2. Динаміка надання фінансовими компаніями послуг факторингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nfp.gov.ua/files/sector/FK_9m_2015.pdf.

Петриків М. А., ст. гр. ФСГм-11
Налукова Н. І., к.е.н., доцент

УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток ринкових відносин в Україні вимагає нових підходів до управління економікою як на макрорівні, так і на рівні окремих підприємств. Особливого значення набувають проблеми створення таких механізмів управління фінансами підприємств, які б відповідали ринковим умовам господарювання та забезпечували достатній рівень платоспроможності, ліквідності, прибутковості. У сучасних умовах для більшості вітчизняних підприємств типовим наслідком кризових явищ їхнього економічного розвитку стала гостра нестача необхідного обсягу оборотних активів, що суттєво позначається на ефективності їхнього господарювання. Разом із цим низька забезпеченість виробничих підприємств оборотними активами супроводжується низьким рівнем їх використання. Тому одним із найактуальніших завдань у напрямі забезпечення фінансової стійкості